

$$\Lambda_q = \exp(C_\lambda f_{\lambda 1} f_{\lambda 2}); \quad f_{\lambda i} = \sin(\pi(x_i - x_{qi}^-)/(x_{qi}^+ - x_{qi}^-)), \quad i = 1, 2.$$

Отже, з ростом коефіцієнта λ в Ω_q величина φ в області $\Omega_c = \{(x_1, x_2): x_{\omega 1}^- < x_1 < x_{\omega 1}^+, x_{\omega 2}^- < x_2 < x_{\omega 2}^+\}$ зростає, а в області $\Omega_0 = \{(x_1, x_2): x_{q1}^- < x_1 < x_{q1}^+, x_{q2}^- < x_2 < x_{q2}^+\}$ - спадає.

1. Грицько Е.Г., Гудзь Р.В. Нагрев полого цилиндра с кольцевым включением трапециевидального сечения // Мат. методы и физ.-мех. поля. К., 1985. Вып. 22. С. 106-109. 2. Карслоу Г., Егер Д. Теплопроводность твердых тел. М., 1964. 3. Марчук Г.И., Агашков В.И. Введение в проекционно-сеточные методы. М., 1981. 4. Подстригач Я.С., Ломакин В.А., Коляно Д.М. Термоупругость тел неоднородной структуры. М., 1984.

Стаття надійшла до редколегії 20.04.87

УДК 515.12

Т.О.Банах

ПРО ПРОДОВЖЕННЯ ПСЕВДОМЕТРИК НА ПРОСТІР ІМОВІРНІСНИХ МІР

Нехай X - компакт і $P(X)$ - простір імовірнісних мір на X , наділений $*$ - слабкою топологією. Конструкція простору імовірнісних мір функторіальна в категорії $Comp$ компактів і неперервних відображень [2]. Позначимо через $\eta = [\eta_X]$ природне перетворення тотожного функтора Id в функтор P [1].

Для метричного компакта (X, d) простір $P(X)$ метризується так: якщо $\mu, \nu \in P(X)$, то $\bar{d}(\mu, \nu) = \inf\{\lambda(d) \mid \lambda \in P(X \times X), P(p_{z_1})(\lambda) = \mu, P(p_{z_2})(\lambda) = \nu\}$ ($p_{z_i}: X \times X \rightarrow X$ - проекція на i -й співмножник). В.В.Федорчук розглянув метричну пряму границю $F(X)$ послідовності

$$X \xrightarrow{\eta_X} P(X) \xrightarrow{\eta_{P(X)}} P(P(X)) \xrightarrow{\eta_{P^2(X)}} \dots$$

і встановив ряд геометричних властивостей одержаного функтора F , його поповнення та компактифікації.

Постає задача продовження розглянутого функтора з категорії $\mu Comp$ метризованих компактів на категорію $Comp$.

М.М.Зарічний запропонував будувати таке продовження за допомогою псевдометрик.

У цій праці покажемо можливість продовження сім'ї псевдометрик з простору X на простір імовірнісних мір $P(X)$ так, що при цьому одержана сім'я псевдометрик задаватиме $*$ -слабу топологію на $P(X)$.

Для кожної неперервної псевдометрики $d: X \times X \rightarrow R$ означимо функцію $\bar{d}: P(X) \times P(X) \rightarrow R$ за формулою $\bar{d}(\mu, \nu) = \inf \{ \lambda(d) \mid \lambda \in P(X \times X), P(pz_1)(\lambda) = \mu, P(pz_2)(\lambda) = \nu \}$.

Твердження. Функція $\bar{d}$ - неперервна псевдометрика на $P(X)$.

Доведення. Нехай $\mu \in P(X)$; $\lambda = P(\Delta)(\mu)$, де $\Delta: X \rightarrow X \times X$ - діагональне вкладення. Тоді, очевидно, $P(pz_1)(\lambda) = P(pz_2)(\lambda) = \mu$. Отже, $\bar{d}(\mu, \mu) \leq \lambda(d) = 0$.

Нехай $\sigma: X \times X \rightarrow X \times X$ - відображення, що переставляє координати. Тоді для кожного $\lambda \in P(X \times X)$ $P(pz_1)(P(\sigma)(\lambda)) = P(pz_2)(\lambda)$ і $P(pz_2)(P(\sigma)(\lambda)) = P(pz_1)(\lambda)$, звідки випливає симетричність функції $\bar{d}$.

Нехай тепер $\mu, \nu, \xi \in P(X)$, $\lambda_1, \lambda_2 \in P(X \times X)$ такі, що $\bar{d}(\mu, \nu) = \lambda_1(d)$, $\bar{d}(\nu, \xi) = \lambda_2(d)$; $P(pz_1)(\lambda_1) = \mu$, $P(pz_2)(\lambda_1) = P(pz_1)(\lambda_2) = \nu$, $P(pz_2)(\lambda_2) = \xi$. З бікомутативності функтора $P[2]$ випливає існування такого $\lambda^* \in P(X \times X \times X)$, коли $P(pz_{12})(\lambda^*) = \lambda_1$, $P(pz_{23})(\lambda^*) = \lambda_2$ ($pz_{ij}: X \times X \times X \rightarrow X \times X$ - проектування на добуток i -го та j -го співмножників). Прийнемо $\lambda = P(pz_{13})(\lambda^*)$. Тоді $\bar{d}(\mu, \xi) \leq \lambda(d) = P(pz_{13})(\lambda^*)(d) = \lambda^*(d \circ pz_{13}) \leq \lambda^*(d \circ pz_{12} + d \circ pz_{23}) = \lambda^*(d \circ pz_{12}) + \lambda^*(d \circ pz_{23}) = P(pz_{12})(\lambda^*)(d) + P(pz_{23})(\lambda^*)(d) = \lambda_1(d) + \lambda_2(d) = \bar{d}(\mu, \nu) + \bar{d}(\nu, \xi)$.

Ми показали, що $\bar{d}$ - псевдометрика на $P(X)$.

Покажемо, що для кожного $\mu \in P(X)$ і будь-якої послідовності $\{\mu_i\}_{i=1}^\infty \subset P(X)$ такої, що $\{\mu_i\} \rightarrow \mu$, маємо $\{\bar{d}(\mu_i, \mu)\} \rightarrow 0$. Зафіксуємо $\varepsilon > 0$ і нехай $\{\psi_1, \dots, \psi_k\}$ - скінченне розбиття одиниці, підпорядковане покриттю ε -кулями /відносно псевдометрики d / компакта X . Прийнемо $M = \max \{d(x, y) \mid x, y \in X\}$. Існує таке $n_0 \in N$, що для кожного $i \geq n_0$ маємо $|\mu_i(\psi_j) - \mu(\psi_j)| < (\varepsilon/2Mk)$ для всіх $j \leq k$; оберемо $i \geq n_0$. Нехай $\alpha_j = \min \{\mu_i(\psi_j), \mu(\psi_j)\}$. Тоді, очевидно, $1 - \alpha_1 - \dots - \alpha_k < (\varepsilon/2M)$. Нехай τ_j - /не обов'язково імовірнісна/ додатна міра на X^2 така, що для кожної $\psi \in C(X^2)$ $\tau_j(\psi) = (\mu_i \otimes \mu)((\psi_j \circ pz_1)(\psi_j \circ pz_2)\psi)$. Прийнемо

$$\tilde{\tau}_j = \begin{cases} \tau_j / \|\tau_j\|, & \text{якщо } \tau_j \neq 0, \\ 0, & \text{якщо } \tau_j = 0 \end{cases}$$

1. $\lambda = \sum_{i=1}^K \alpha_i \tilde{\tau}_i$. Тоді $P(pz_1)(\lambda) \leq \mu_i$, $P(pz_2)(\lambda) \leq \mu$.
 Існує імовірнісна міра $\tilde{\lambda} \in P(X^2)$ така, що $\lambda \leq \tilde{\lambda}$ і
 $P(pz_1)(\tilde{\lambda}) = \mu_i$, $P(pz_2)(\tilde{\lambda}) = \mu$. Одержуємо $\bar{d}(\mu_i, \mu) \leq$
 $\leq \tilde{\lambda}(d) = \lambda(d) + (\tilde{\lambda} - \lambda)(d) < (\varepsilon/2) + (M \cdot \varepsilon/2M) = \varepsilon$,
 тобто $\bar{d}$ - неперервна. Теорема доведена.

Наступний результат подаємо без доведення.

Теорема. Нехай $\{d_\alpha\}$ - сім'я псевдометрик, що задає одно-
 стайну структуру на компакт X . Тоді сім'я $\{d_\alpha\}$ задає
 одностайну структуру на просторі $P(X)$.

1. Ф е д о р ч у к В.В. Мягкие отображения, многозначные
 ретракции и функторы // Успехи мат. наук. 1966. Т.41. Вып.6.
 С.121-159. 2. Щ е п и н Е.В. Функторы и несчетные степени ком-
 пактов // Успехи мат. наук. 1981. Т.36. Вып. 3. С. 3-62.

Стаття надійшла до редколегії 23.03.87

УДК 539.377

Б.В.Процюк, В.М.Синюта

ФУНКЦІЯ ГРІНА СТАЦІОНАРНОЇ ОСЕСИМЕТРИЧНОЇ ЗАДАЧІ ТЕПЛОПРОВІДНОСТІ ДЛЯ БАГАТОШАРОВОГО ЦИЛІНДРА

Для знаходження розв'язку задач теплопровідності часто засто-
 совують метод граничних елементів [2]. Однак функції Гріна,
 на використанні яких базується цей метод, відомі лише для окре-
 мих задач.

Побудуємо функцію Гріна для області, яка складається з n -
 концентрично розміщених ідеально контактуючих безмежних циліндрів.
 Для цього застосуємо рівняння

$$\frac{1}{\rho} \frac{\partial}{\partial \rho} \left(\rho \frac{\partial G}{\partial \rho} \right) + \frac{\partial^2 G}{\partial \zeta^2} + \sum_{k=1}^{n-1} \frac{\lambda_{k+1} - \lambda_k}{\lambda_{k+1}} \frac{\partial G}{\partial \rho} \Big|_{\rho=z_k=0} \quad (1)$$

$$\times \delta(\rho - z_k) = -(1/\rho \lambda(\rho)) \delta(\rho - z) \delta(\zeta - z)$$

і граничні умови

$$\left[\lambda_n \frac{\partial G}{\partial \rho} + \alpha_n G \right]_{\rho=z_n} = 0, \quad \left[\lambda_1 \frac{\partial G}{\partial \rho} - \alpha_1 G \right]_{\rho=z_0} = 0, \quad (2)$$

де

$$\lambda(\rho) = \lambda_1 + \sum_{k=1}^{n-1} (\lambda_{k+1} - \lambda_k) S(\rho - z_k);$$